

Sygn. akt VII Ua 65/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz (spr.)

Sędziowie: SSO Anna Kozłowska-Czabańska

SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: sekr.sądowy Monika Bąk-Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 r. w Warszawie

sprawy J. R.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek apelacji wniesionej przez J. R.

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 maja 2016 roku sygn. akt VI U 391/14

oddala apelację.

SSO Anna Kozłowska-Czabańska SSO Włodzimierz Czechowicz SSO Lucyna Łaciak

Sygn. akt VII Ua 65/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 maja 2016 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2016 r. w Warszawie sprawy J. R. przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. o ustalenie stopnia niepełnosprawności, na skutek odwołania J. R. od decyzji z dnia 30 lipca 2014 nr (...) zmienił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 19 marca 2014 r. nr (...) w ten sposób, że w punkcie III „orzeczenie wydaje się do” – wpisał „na stałe”. W pozostałej części Sąd oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że odwołujący się J. R. w dniu

17 września 2014 roku wniósł odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 30 lipca 2014 roku, nr (...), utrzymujące w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L. z dnia 19 marca 2014 roku, nr (...) zaliczające go do lekkiego stopnia niepełnosprawności na okres do 31 marca 2017 roku. Odwołujący się nie zgodził się z orzeczeniem, bowiem jego niepełnosprawność ma w

jego ocenie charakter trwały, a w 2008 roku, zgodnie z opiniami biegłych została zaliczona do stopnia umiarkowanego. Wydane orzeczenie nie uwzględniało diagnozy komisji lekarskiej z dnia 16 maja 1995 roku, w której rozpoznano u odwołującego się nerwicę konwersyjną, jak również opinii biegłych neurologa i psychiatry sądowego z dnia 27 maja 2008 roku – stwierdzających, iż choroba ma charakter trwały i istnieje od dzieciństwa oraz dokumentacji z przychodni wojskowej o rozpoznaniu osteoporozy. W ocenie odwołującego się orzeczenie (...) jest niekorzystne, bowiem żadna z jego chorób nie powstała w ostatnim roku, ponieważ są to albo choroby istniejące od urodzenia albo takie, które ujawniły się w okresie dzieciństwa .

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 października 2014 roku Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wskazał, iż nie znalazł podstaw do zmiany orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L.. (...) na podstawie dokumentacji medycznej, badania odwołującego się, opinii lekarza przewodniczącego składu orzekającego oraz oceny sporządzonej przez pracownika socjalnego ustalił, iż stan zdrowia odwołującego się kwalifikuje go do zaliczenia do lekkiego stopnia niepełnosprawności na okres do 31 marca 2017 roku. Skład orzekający stwierdził, iż stan zdrowia skarżącego rokuje poprawę przy zachowanym procesie leczenia i rehabilitacji, dlatego orzeczenie wydano na czas określony. Schorzenia udokumentowane w toku postępowania nie dawały podstaw do określenia niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, wobec powyższego odwołanie jest bezzasadne.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L. orzeczeniem z dnia 19 marca 2014 roku, nr (...) zaliczył odwołującego się do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności 05-R 11-I. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 1 lutego 2014 roku, orzeczenie wydano do 31 marca 2017 roku.

Odwołujący się w dniu 24 kwietnia 2014 roku złożył odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. od orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L. z dnia 19 marca 2014 roku, nr (...) . Na skutek wniesionego przez J. R. odwołania, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. orzeczeniem z dnia 30 lipca 2014 roku nr (...), utrzymał w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. W uzasadnieniu wskazał, iż schorzenia udokumentowane w toku postępowania oraz ograniczenia w codziennym funkcjonowaniu wynikające z naruszonej sprawności organizmu nie dają podstaw do określenia niepełnosprawności w umiarkowanym stopniu. Według wiedzy medycznej stan zdrowia odwołującego się rokuje poprawę przy zachowanym procesie leczenia i rehabilitacji, dlatego też (...) orzekł stopień niepełnosprawności lekki na okres 3 lat .

Sąd Rejonowy ustalił, że odwołujący jest osobą z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, od dzieciństwa przeżył wielokrotne złamania w obrębie kończyn górnych i dolnych. W 2012 roku rozpoznano u niego osteoporozę. Przebyte złamania wpłynęły na pogorszenie sprawności kończyn. Odwołujący skarży się na bóle kręgosłupa we wszystkich odcinkach, słabość kończyn dolnych w zakresie ud. Z powodu osteoporozy skarżący pozostaje pod opieką Poradni Endokrynologicznej, systematycznie przyjmuje leki.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego specjalisty ortopedy – traumatologa, psychiatry oraz neurologa w celu ustalenia czy J. R. jest osobą niepełnosprawną, a jeżeli tak to do jakiego stopnia niepełnosprawności zalicza się znacznego, umiarkowanego czy lekkiego oraz czy naruszenie sprawności organizmu jest trwałe czy okresowe, na jaki czas i kiedy powstało, jakie są wskazania do zatrudnienia odwołującego się, czy istnieje konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie, czy istnieje konieczność korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, czy występuje znacznie ograniczona możliwość samodzielnej egzystencji uzasadniająca konieczność stałej opieki lub pomocy innej osoby oraz czy odwołujący się spełnia przesłanki uzasadniające przyznanie mu karty parkingowej, zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

W opinii z dnia 15 grudnia 2014 roku biegły lekarz specjalista neurolog wskazał, że ze względów neurologicznych odwołującego się należy zaliczyć do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe, brak podstaw do zakwalifikowania go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Biegły stwierdził niewielkie ograniczenie ruchomości w odcinku C i L/S bez objawów korzeniowych i ubytkowych neurologicznych istotnych funkcjonalnie, nie stwierdził objawów ogniskowego uszkodzenia mózgu i nerwów obwodowych. W ocenie biegłego odwołujący się wymaga systematycznego leczenia farmakologicznego i rehabilitacji. Rozpoznane schorzenia stanowią przeciwwskazania do ciężkiej pracy fizycznej, dźwigania dużych ciężarów, pracy na wysokości. Zdaniem biegłego neurologa skarżący wymaga oceny biegłego endokrynologa celem oceny zaawansowania osteoporozy i zdolności do wykonywania przez niego pracy fizycznej.

W opinii z dnia 9 marca 2015 roku biegły lekarz specjalista ortopeda-traumatolog uznał, że odwołujący się jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim z powodu schorzeń ortopedycznych oznaczonych symbolem niepełnosprawności 05-R, od 1 lutego 2014 roku do 31 marca 2017 roku. Po przeanalizowaniu stanu ortopedycznego odwołującego się biegły stwierdził, iż u skarżącego istnieje zagrożenie złamania z powodu zaawansowanej osteoporozy. Z tego powodu powinien unikać wykonywania prac, gdzie byłby narażony na urazy – pracy na wysokości, pracy przy obsłudze urządzeń w ruchu, pracy na drabinie. Może wykonywać inne prace dostępne na ogólnym rynku pracy.

Z kolei w opinii z dnia 10 lipca 2015 roku biegły lekarz psychiatra rozpoznał u odwołującego się pogranicze upośledzenia umysłowego. Nasilenie dolegliwości pozwala na zaliczenie odwołującego się do lekkiego stopnia niepełnosprawności od dnia 1 lutego 2014 roku na stałe. Początek naruszenia sprawności organizmu biegły datuje przed ukończeniem

16 roku życia. W ocenie biegłego odwołujący się wymaga okresowej pomocy z systemu środowiskowego wsparcia przy załatwianiu spraw urzędowych.

Na rozprawie w dniu 17 września 2015 roku odwołujący się (właściwie matka odwołującego chociaż nie wiadomo w jakim charakterze występująca w procesie) zakwestionował ww. opinie i wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego endokrynologa i psychologa.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 17 września 2015 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego specjalisty endokrynologa i psychologa w celu ustalenia czy J. R. jest osobą niepełnosprawną, a jeżeli tak to do jakiego stopnia niepełnosprawności zalicza się znacznego, umiarkowanego czy lekkiego oraz czy naruszenie sprawności organizmu jest trwałe czy okresowe, na jaki czas i kiedy powstało, jakie są wskazania do zatrudnienia odwołującego się, czy istnieje konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie, czy istnieje konieczność korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, czy występuje znacznie ograniczona możliwość samodzielnej egzystencji uzasadniająca konieczność stałej opieki lub pomocy innej osoby oraz czy odwołujący się spełnia przesłanki uzasadniające przyznanie mu karty parkingowej, zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

W opinii z dnia 20 października 2015 roku biegły psycholog wskazał, iż odwołujący się nie wskazuje na znaczne deficyty funkcji poznawczych o charakterze organicznym. Poziom jego intelektu jest na pograniczu upośledzenia umysłowego. Rozumienie odwołującego się jest na przeciętnym poziomie, jest zorientowany w swej sytuacji życiowej i zdrowotnej, kontakt słowny jest łatwy do nawiązania ze skarżącym. W ocenie biegłego odwołujący się nie wymaga pomocy w codziennym funkcjonowaniu, jest zdolny do realizowania swych podstawowych potrzeb życiowych. Na podstawie analizy zebranych danych oraz wyników przeprowadzanego badania biegły stwierdził, iż odwołujący się jest niepełnosprawnym w stopniu lekkim. Biegły przychylił się do stanowiska Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 30 lipca 2014 roku.

Z kolei w opinii z dnia 7 marca 2016 roku biegły lekarz specjalista endokrynolog stwierdził, iż z przyczyn endokrynologicznych odwołującego się nie można zaliczyć do osób niepełnosprawnych. W ocenie biegłego ani niedobór witaminy D ani osteopenia czy osteoporoza, nie powodują u odwołującego się istotnego obniżenia zdolności do wykonywania pracy ani ograniczenia w pełnieniu ról społecznych. Do takiego naruszenia sprawności organizmu

mogą prowadzić złamania kości, do których dochodzi w wyniku postępującej utraty masy kostnej, zaburzeń mikroarchitektury tkanki kostnej czy niedostatecznej mineralizacji kości. Zdaniem biegłego lekarza endokrynologa, ocena naruszenia sprawności organizmu z powodu złamań pozostaje w gestii biegłego ortopedy i takiej oceny lekarz biegły ortopeda-traumatolog dokonał.

Na rozprawie w dniu 23 maja 2016 roku odwołujący się oświadczył, iż nie zgadza się z ww. opiniami, bowiem są dla niego krzywdzące.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych i aktach rentowych, a także na podstawie znajdujących się w aktach sprawy opinii sądowo – lekarskich.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, że odwołanie częściowo zasługiwało na uwzględnienie. Sąd wskazał, że zasady ustalania niepełnosprawności oraz kwalifikowania osób do poszczególnych stopni niepełnosprawności reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwana dalej „ustawą”. Natomiast szczegółowe zasady określające procedurę ustalania stopnia niepełnosprawności reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 1110 ze zm.).

W związku z faktem, iż rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie wymagało wiedzy specjalnej, Sąd biorąc pod uwagę treść przytoczonych powyżej aktów prawnych przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii, ortopedii – traumatologii, psychiatrii, endokrynologii oraz specjalisty psychologa celem zweryfikowania stanu zdrowia odwołującego się J. R. oraz prawidłowości ustaleń poczynionych przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W..

Biegły specjalista neurolog oraz psychiatra uznał badanego za niepełnosprawnego w stopniu lekkim od 1 lutego 2014 roku na stałe, zgodził się z orzeczeniem (...) co do zakresu stopnia niepełnosprawności, nie zgodził się co do czasu jej trwania. Z kolei biegły specjalista ortopeda – traumatolog uznał badanego za niepełnosprawnego w stopniu lekkim od 1 lutego 2014 roku do 31 marca 2017 roku – zgodził się z orzeczeniem (...). Natomiast biegły lekarz endokrynolog nie uznał niepełnosprawności odwołującego się z przyczyn endokrynologicznych. Biegły specjalista psycholog uznał odwołującego się za niepełnosprawnego w stopniu lekkim, przychylił się od stanowiska Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W..

Opinie biegłych były w ocenie Sądu Rejonowego logiczne, spójne, nie budziły zdaniem Sądu wątpliwości z punktu widzenia metodologii, poprawności, rzetelności i prawidłowości rozumowania. Były jasne, wyczerpujące i wewnętrznie niesprzeczne. Brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania zasadności opinii. Biegli wydali opinie po przeprowadzeniu badania odwołującego się. Znali przebieg jego leczenia, zapoznali się z dokumentacją medyczną. Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim opinie biegłych lekarzy psychiatry i neurologa, którzy uznali, iż odwołujący się jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim na stałe. Ponadto biegli uznali, iż odwołujący się jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim, nie znaleźli podstaw do uznania odwołującego się za niepełnosprawnego w stopniu umiarkowanym. Sąd podzielił ustalenia dokonane przez biegłych i nie znalazł podstaw do zakwestionowania przedstawionych opinii. Z uwagi na fakt, iż Sąd nie posiada wiadomości specjalnych niezbędnych do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, koniecznym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych lekarzy specjalistów powołanych w sprawie, którzy zgodnie uznali odwołującego się za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim. Wobec powyższego Sąd nie znalazł podstaw do uznania odwołującego się za niepełnosprawnego w stopniu umiarkowanym. Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd uznał, iż odwołujący się jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim na stałe, w pozostałym zakresie oddalił odwołanie nie wskazując podstawy prawnej.

Wyrok został zaskarżony przez J. R. z wnioskiem o uchylenie bądź zmianę w zakresie stopnia niepełnosprawności na umiarkowany. W uzasadnieniu apelacji skarżący uznał wyrok za krzywdzący oparty na ogólnym potraktowaniu sprawy przez biegłych, którzy skoncentrowali się na przeprowadzonych w przeszłości badaniach bez odniesienia się

do bieżącego stanu zdrowia i bez szczegółowej weryfikacji chorób, które uniemożliwiają normalne funkcjonowanie i podjęcie pracy na ogólnie dostępnym rynku pracy.

W uzasadnieniu apelacji skarżący odniósł się szczegółowo do swoich dolegliwości zdrowotnych oraz ustaleń i wniosków orzeczniczych biegłych. Wniósł o dopuszczenie dowodu z przesłuchania matki na okoliczność jego codziennego funkcjonowania, do apelacji dołączył kartę informacyjną ze Szpitala (...) z dnia 10 czerwca 2016 roku oraz z dnia 2 marca 2015 roku, a także wynik badania okulistycznego z dnia 16 marca 2016 roku.

W odpowiedzi na apelację Wojewódzki Zespół wniósł o jej oddalenie uznając zarzuty apelacyjne za bezzasadne.

Po rozpoznaniu apelacji J. R. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga zważył, co następuje: apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu. Sąd Okręgowy zważył, że prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez Sąd dwóch obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami procesowymi oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Przy czym rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Rozpoznanie zarzutów apelacji winno w pierwszej kolejności dotyczyć zarzutów naruszenia prawa procesowego oraz tych, odnoszących się do ustaleń faktycznych w sprawie, albowiem jedynie w niewadliwie ustalonym stanie faktycznym możliwa jest ocena stosowania przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oznacza to, że ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, natomiast tok rozumowania sądu, wskazujący na sposób rozpatrywania kwestii dowodowych powinien znaleźć odzwierciedlenie w motywach wyroku. Przepis ten stanowi wyraz zasady swobodnej oceny dowodów, którą rozumie się jako wybór, co do określonych środków dowodowych oraz sposobu ich przeprowadzenia. Ramy swobodnej oceny dowodów są wyznaczone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc i wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98). Zarzut przekroczenia swobodnej oceny dowodów, skutkującej błędnymi ustaleniami faktycznymi, może być skuteczny tylko wtedy, gdy skarżący wykaże przekroczenie swobody sędziowskiej w zakresie powyższych kryteriów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2015r., I ACa 1501/14).

Wprawdzie skarżący nie sformułował wprost zarzutu naruszenia prawa procesowego czyli art. 233 k.p.c. określającego zasadę swobodnej oceny dowodów, jednak z uzasadnienia apelacji wynika zdaniem Sądu Okręgowego, że skarżący nie zgadza się z oceną jego stanu zdrowia dokonaną przez Sąd Rejonowy. Zdaniem Sądu Okręgowego, dokonana przez ten Sąd ocena zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego (dowodu z opinii biegłych) jest prawidłowa. Zarzuty odwołującego się sprowadzają się w istocie do polemiki z opiniami biegłych, czego odwołujący się oprócz stwierdzenia, że opinie są krzywdzące nie podnosił w toku postępowania przed Sądem Rejonowym. Zarzuty zostały sformułowane dopiero w apelacji, skarżący nie zakwestionował opinii biegłych w sposób, który mógłby spowodować poddanie weryfikacji tych opinii przez Sąd Rejonowy. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji w sposób prawidłowy odniósł się do istoty sporu, przeprowadził w tym zakresie postępowanie dowodowe i wydał rozstrzygnięcie opierając się na wiedzy specjalnej biegłych.

Sąd Okręgowy zważył ponadto, że kwestie dotyczące prawidłowego ustalenia stopnia niepełnosprawności, co było przedmiotem niniejszego postępowania, są uregulowane w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z dnia 14 listopada 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 2046).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej ustawy ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą. Są to stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany oraz lekki. Z kolei na podstawie

regulacji art. 6 ust. 1 tej ustawy organami właściwymi do orzekania o niepełnosprawności są powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, stanowiące pierwszą instancję, oraz zespoły wojewódzkie jako druga instancja.

Odwołujący się zaskarżył orzeczenie (...) gdyż uważał, że powinien zostać mu przyznany umiarkowany stopień niepełnosprawności, zamiast orzeczonego stopnia lekkiego. Rozróżnienie pomiędzy stopniami niepełnosprawności jest zawarte w art. 4 ust. 2 i 3 ustawy. Zgodnie z art. 4 ust. 2 do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Z kolei do lekkiego stopnia niepełnosprawności (art. 4 ust. 3) zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Aby ustalić, jaki faktycznie jest stan zdrowia odwołującego się oraz na tej podstawie zakwalifikować go do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności należało posłużyć się specjalną wiedzą medyczną. Zgodnie z treścią art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych Sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

Z ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego wynika, iż wezwani do wydania opinii w sprawie biegli 3 różnych specjalności, odnosząc się do schorzeń, na które cierpi odwołujący - wskazali jednoznacznie, iż jego stan zdrowia uzasadnia orzeczenie wobec niego jedynie lekkiego stopnia niepełnosprawności. Wnioskowany przez skarżącego biegły endokrynolog nie uznał skarżącego za niepełnosprawnego w ramach swojej specjalizacji. Biegli neurolog i psychiatra uznali przy tym, że odwołujący się jest niepełnosprawny w stopniu lekkim na stałe i te wnioski orzecznicze biegłych stały się podstawą wydanego orzeczenia.

Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że zaskarżone rozstrzygnięcie odpowiada prawu, a wniesiona apelacja jest subiektywną polemiką skarżącego z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego. Sąd Okręgowy nie neguje stanu zdrowia skarżącego, jednakże dla ustalenia inny niż lekki stopień niepełnosprawności niezbędne jest spełnienie przesłanki stwierdzenia takiego stopnia w postępowaniu orzeczniczym zgodnie ze wskazaną wyżej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności tekst jednolity z dnia 8 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1110) albo też w sądowym postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 381 k.p.c. nie uwzględnił wniosków dowodowych zawartych w uzasadnieniu apelacji jako spóźnionych. W ocenie Sądu Okręgowego odwołujący się mógł bowiem złożyć te wnioski dowodowe w toku postępowania przed Sądem Rejonowym, o czym świadczą wskazane wyżej daty dokumentów (oprócz karty informacyjnej z dnia 10 czerwca 2016 roku). Odwołujący się mógł również złożyć wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań matki, skoro jak wynika z protokołu rozprawy w dniu 17 września 2015 roku matka uczestniczyła w rozprawie i składała w jego imieniu oświadczenia i wnioskowała o dowód z opinii biegłego psychologa. Sąd Okręgowy zważył ponadto, że wniosek taki nie został złożony na rozprawie przed wydaniem wyroku, mimo obecności matki odwołującego się na posiedzeniu Sądu. On sam natomiast oświadczył, że nie zgadza się z krzywdzącymi dla niego opiniami, nie złożył żadnych wniosków dowodowych. Na marginesie Sąd Okręgowy stwierdza, że zapis w protokole rozprawy z dnia 23 maja 2016 roku nie odzwierciedla faktycznego przebiegu tej rozprawy. W protokole odnotowano bowiem, że stawiała się matka odwołującego się w charakterze publiczności, natomiast z odsłuchanego przez Sąd Okręgowy nagrania wynika, że matka w istocie działała jako pełnomocnik bez stosownego upoważnienia pełnoletniego syna.

Rozpoznając w ramach apelacji pełnej całokształt sprawy Sąd II instancji doszedł do wniosku, że w toku postępowania przed Sądem I Instancji nie doszło do nieważności postępowania, a Sąd Rejonowy rozpoznał istotę sprawy (art. 386 § 2 i 4 k.p.c.). Sąd I instancji rozpoznając sprawę przeprowadził postępowanie dowodowe i w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ustalił prawidłowo stan faktyczny. Ustalenia Sądu Rejonowego pod względem reguł logicznego

myślenia i wnioskowania, dokonane zostały w sposób wynikający z przeprowadzonych dowodów. Sąd Okręgowy przyjął ustalenia Sądu Rejonowego za własne. Nie ma zatem podstaw do uchylenia wyroku o co wnioskował skarżący, nie zachodzą bowiem przesłanki z art. 386 § 4 k.p.c.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. Sąd II instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna. Wobec powyższego Sąd Okręgowy, nie podzielając zarzutów J. R. odnoszących się w istocie do treści opinii biegłych oddalił apelację orzekając jak w sentencji.

Sąd Okręgowy wskazuje ponadto, że rozprawa w dniu 13 grudnia 2016 roku została rozpoczęta o godzinie 9.01, natomiast informacja o przyczynie nieobecności skarżącego została nadana fax'em o dopiero o godzinie 13.03 z kancelarii (...). W postępowaniu odwoławczym obecność stron nie jest obowiązkowa, ponadto Sąd Okręgowy nie uznał obecności skarżącego za niezbędną do rozpoznania jego apelacji, nie zobowiązał więc go do osobistego stawiennictwa wysyłając zawiadomienie o terminie rozprawy. Jeśli skarżący uznał jednak, że chce uczestniczyć w rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku, powinien z wyprzedzeniem przesłać wniosek o odroczenie rozprawy, skoro od daty wypadku w dniu 8 grudnia 2016 roku do dnia

13 grudnia 2016 roku upłynęło 5 dni.

SSO Lucyna Łaciak SSO Włodzimierz Czechowicz SSO Anna Kozłowska-Czabańska

Z/(...)